

BRYOFLÓRA VYBRANÝCH PÍSKOVCOVÝCH VÝCHOZŮ NA VSETÍNSKU**Bryoflora of sandstone rocks in the Vsetín region, East Moravia, Czech Republic**Svatava Kubešová¹, Jana Tkačíková² & Martin Dančák³

¹*Botanické oddělení, Moravské zemské muzeum, Hvězdoslavova 29a, CZ-627 00 Brno, e-mail: skubesova@mzm.cz;* ²*Muzeum regionu Valašsko, Horní náměstí 2, CZ-755 01 Vsetín, e-mail: tkacikova@muzeumvalassko.cz;* ³*Univerzita Palackého Olomouc, Přírodovědecká fakulta, Šlechtitelů 11, CZ-783 71 Olomouc-Holice, e-mail: martin.dancak@upol.cz*

Abstract: Bryoflora of six sandstone rock localities was explored in 2008 and 2009. All localities are situated close to the Vsetín town in the eastern part of the Czech Republic. The list of recorded species as well as older published records, and specimen records of herbarium in Valašské Meziříčí are shown. Brief notes on several noteworthy species are included.

Keywords: Bryophytes, floristic records, Carpathian flysch, Hošťálková, Jasenice, Malá Bystřice, Malá Lhota, Ratiboř

Bryologický výzkum na severovýchodní Moravě je poměrně mladý. Přímo z území Vsetínska pochází pouze několik dokladů datovaných do počátku 20. století. Jsou to doklady od Františka Gogely z okolí Rajnochovic (Hostýnské vrchy), dnes uložené v herbáři Muzea regionu Valašsko ve Valašském Meziříčí (VM). Soustavnější výzkum začal až v padesátých letech 20. století, kdy v oblasti působil Valentin Pospíšil. Část jím shromážděného materiálu byla shrnuta a publikována v pracích vztahujících se k tomuto regionu (Pospíšil 1951, 1952, 1957, 1966).

Výzkum přímo zaměřený na mechorosty pískovcových výchozů a skal na území Vsetínska dosud neproběhl. Zpracovány byly pouze skalní výchozy, které se nachází v již vyhlášených maloplošných chráněných územích. Tyto lokality zpracoval a publikoval převážně Josef Duda (2001). K nejvýznamnějším skalním lokalitám v oblasti patří komplex Pulčínských skal v NPR Pulčín-Hradisko, která leží v jižní části Javorníků, jižně od námi studovaného území. Bryofloru této lokality zpracovali Plášek & Wierzcholska (2005). Pozornost byla věnována také některým skalním výchozům v západní části Hostýnských vrchů (Pospíšil 1977, Hradílek 1997).

Průzkum byl proveden na šesti výrazných pískovcových skalních útvarech v blízkém okolí Vsetína. Tři z nich jsou dříve známá, bryologicky již prozkoumaná místa (lokality 3, 4 a 5), zbývající tři jsou téměř bez údajů (lokality 1, 2 a 6). Jednotlivé lokality se liší mírou oslunění, od výslunných hřebenových výchozů bez zastínění lesním porostem (lokality 1), přes zčásti lesem stíněné výchozy (lokality 4 a 6), až po zcela zastíněné polohy (lokality 2, 3 a 5).

Všechny studované skalní útvary jsou budovány lukovskými vrstvami račanské jednotky magurského flyšového pásma. Lukovské vrstvy jsou charakteristické velmi mocnými (metrovými) polohami hrubozrnných pískovců, které převažují nad jílovcí. Tyto pískovce jsou velmi odolné a vytváří výrazné morfologické prvky v krajině (Eliáš et al. 2002). Dominantní horninou lukovských vrstev je tedy pískovec, především hrubozrnný pískovec a místy také slepence s různým podílem exotického materiálu (vyvěřeliny, metamorfity i sedimenty; Pavelka & Trezner 2001). Na navštívených lokalitách č. 3 a 4 jsme pozorovali přítomnost bazických tmelů.

Metodika

Vybrané lokality byly navštíveny během let 2008 a 2009. Na lokalitách byly zaznamenávány mechorosty rostoucí na skalních výchozech či balvanité sutí. Snadno určitelné druhy byly jen zapisovány, obtížnější druhy byly sbírány pro pozdější určení či revizi. Excerptovány byly starší literární údaje a herbářové doklady uložené v herbáři VM. U údajů z Pospíšilových prací (Pospíšil 1952, 1957 a 1966) není zřejmé, zda se jedná pouze o opakované uvedení téhož nálezu nebo o potvrzení nálezu v následujících letech. Uvádíme proto pouze nejstarší z Pospíšilových prací.

Uvedené GPS souřadnice lokalit jsou orientační, byly zjišťovány dodatečně z <http://www.mapy.cz/>. Pokud není uvedena autorská citace je nomenklatura sjednocena podle práce Kučera & Váňa (2005).

Seznam lokalit

1. Hostýnské vrchy, Hošťálková: pískovcové skalní výchozy na SSZ svahu kóty Tisový (652 m n. m.) ca 3,2 km JZ od kostela v obci; 550 m n. m., kv. 6673a. [WGS-84: N49°20'18", E17°55'17"]
2. Hostýnské vrchy, Ratiboř: pískovcové skalní výchozy na J svahu vrchu Ratibořský Grúň nad údolím Semetín, ca 3,2 km JJV od kostela v obci; 620 m n. m., 6673b. [WGS-84: N49°20'18", E17°49'59"]
3. Hostýnské vrchy, Ratiboř: mrazové sruby a úpatní suť na JV svahu vrchu Křížový nad údolím Semetín, ca 3 km JV od kostela v obci (PP Křížový); 580 m n. m., 6673d. [WGS-84: N49°20'45", E17°56'15"]
4. Vsetínské vrchy, Vsetín-Jasenice: údolí Velký Skalník, Valova skála – pískovcové skalní výchozy na JZ svahu kóty Snož (662,7 m n. m.), ca 2,5 km SV od katolického kostela v obci; 540 m n. m., 6674a. [WGS-84: N49°21'03", E18°01'48"]
5. Vsetínské vrchy, Malá Bystřice: pískovcové výchozy na SV svahu kóty Štípa (707 m n. m.) ca 0,5 km od vrcholu (PP Svantovítova skála) a ca 1 km J od horní části přehrady Bystřička; 600–650 m n. m., 6574c. [WGS-84: N49°24'31", E18°02'24"]
6. Vsetínské vrchy, Velká Lhota-Malá Lhota: pískovcový skalní útvar Medůvka ca 2,5 km JZ od středu obce a ca 1 km SV od kóty Poskla (535 m n. m.); 500 m n. m., 6574c. [WGS-84: N49°25'35", E17°59'37"]

Seznam zaznamenaných druhů

Druhy zařazené do některé z kategorií ohrožení (Kučera & Váňa 2005) jsou zvýrazněny tučným stylem písma.

Játrovky

- Blepharostoma trichophyllum* var. *trichophyllum*: 2 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 4 (Pospíšil 1957, Tkačíková 2008 VM); 5 (Kubešová 2008 BRNM)
- Calypogeia azurea*: 6 (Kašparová 1996 VM, Duda 2001)
- Cephalozia bicuspidata*: 6 (Kašparová 1996 VM)
- Cephaloziella divaricata*: 1 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM)
- Chiloscyphus profundus*: 2 (Kubešová 2009 BRNM); 3 (Plášek 1998); 5 (Tkačíková 2004 VM, Kubešová 2008 BRNM); 6 (Kašparová 1989 VM, 1996 VM, Duda 2001)
- Cololejeunea calcarea* EN**: 4 (Pospíšil 1952)
- Conocephalum conicum*: 6 (Kašparová 1989 VM)
- Frullania dilatata*: 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Plášek 1998)
- Frullania tamarisci* VU**: 4 (Pospíšil 1952)
- Lejeunea cavifolia*: 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1952, Kašparová 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
- Lepidozia reptans*: 1 (not. Kubešová 2009); 3 (Plášek 1998); 4 (Plášek 1998, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, not. Kubešová 2008); 6 (not. Kubešová 2008)
- Lophozia barbata*: 3 (Plášek 1998); 4 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2008 VM)
- Metzgeria conjugata*: 2 (Dančák 1996 VM, not. Kubešová 2009); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Pospíšil 1957, Kašparová 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
- Metzgeria furcata*: 2 (Dančák 1996 VM, not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998); 4 (Pospíšil 1957, Tkačíková 2008 VM); 5 (Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008)
- Plagiochila asplenioides*: 4 (Plášek 1998)
- Plagiochila porelloides*: 1 (not. Kubešová 2009); 2 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Kašparová 1974 VM, 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008); 6 (not. Kubešová 2008, not. Tkačíková 2008)
- Porella* cf. *baueri* DD**: 4 (Tkačíková 2008 VM)
- Porella platyphylla*: 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998); 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)

- Radula cf. complanata* ster.: 2 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 4 (Tkačíková 2008 VM)
Radula complanata: 2 (Dančák 1996 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, not. Tkačíková 2008); 4 (Pospíšil 1957)
Scapania aequiloba **LC-att**: 4 (Pospíšil 1966, Plášek 1998, Duda 2001)
Tritomaria exsecta: 3 (Plášek 1998); 4 (Pospíšil 1952, Tkačíková 2008 VM)
Tritomaria exsectiformis **LC-att**: 6 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM)
Tritomaria quinquentata: 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)

Mechy

- Amblystegium serpens*: 4 (Borovička 1974 VM)
Amblystegium varium: 3 (Tkačíková 2004 VM); 4 (Plášek 1998)
Anomodon attenuatus: 2 (not. Kubešová 2009); 3 (Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Pospíšil 1966, Borovička 1974 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2008 VM)
Anomodon longifolius **LC-att**: 5 (Pospíšil 1966); 6 (Kubešová 2008 BRNM)
Anomodon viticulosus: 4 (Pospíšil 1966); 5 (Pospíšil 1966)
Atrichum undulatum: 1 (not. Kubešová 2009); 4 (Tkačíková 2008 VM); 6 (Kašparová 1983 VM, 1996 VM, Duda 2001, not. Kubešová 2008)
Bartramia ithyphylla: 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998, Kašparová 1999 VM, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
Bartramia pomiformis: 4 (Pospíšil 1957)
Brachythecium albicans: 3 (Tkačíková 2008 VM)
Brachythecium populeum: 2 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2009 BRNM); 4 (Pospíšil 1966, Borovička 1974 VM, Kašparová 1974 VM, Plášek 1998, Duda 2001)
Brachythecium reflexum: 3 (Kubešová 2008 BRNM); 5 (not. Kubešová 2008)
Brachythecium rutabulum: 6 (not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
Brachythecium salebrosus: 1 (Kubešová 2009 BRNM)
Brachythecium velutinum: 3 (Plášek 1998); 4 (Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001); 6 (Kubešová 2008 BRNM)
Bryoerythrophyllum recurvirostrum: 3 (Tkačíková 2004 VM); 4 (Pospíšil 1966, Borovička 1974 VM, Kašparová 1974 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
Bryum argenteum: 4 (Pospíšil 1957)
Bryum capillare: 4 (Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Pospíšil 1966)
Bryum elegans **LC-att**: 4 (Pospíšil 1966)
Bryum moravicum: 1 (Kubešová 2009 BRNM); 2 (Kubešová 2009 BRNM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Kubešová 2008 BRNM)
Campyliadelphus chrysophyllus: 4 (Kašparová 1974 VM)
Campylophyllum sommerfeltii **VU**: 4 (Pospíšil 1966 sub *Campylium hispidulum* (Brid.) Mitt. var. *sommerfeltii* (Myrin) Lindb.)
Ceratodon purpureus: 1 (not. Kubešová 2009); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM); 6 (Kašparová 1994 VM)
Cirriphyllum piliferum: 4 (Kašparová 1974 VM)
Cirriphyllum tommasinii: 4 (Pospíšil 1966, Borovička 1974 VM)
Cratoneuron filicinum var. *atrovirens* (Brid.) Ochyra: 4 (Plášek 1998)
Cratoneuron filicinum: 4 (Plášek 1998)
Ctenidium molluscum: 2 (Kubešová 2009 BRNM); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Kašparová 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
Dicranella heteromalla: 1 (Kubešová 2009 BRNM); 4 (Borovička 1974 VM, Tkačíková 2008 VM); 5 (not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1983 VM, 1989 VM, 1996 VM, not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
Dicranum fulvum **LC-att**: 1 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 3 (Kubešová 2008 BRNM); 4 (Tkačíková 2008 VM); 5 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM)
Dicranum montanum: 1 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 2 (Dančák 1996 VM, not. Kubešová 2009); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008); 4 (Plášek 1998, Duda 2001); 5 (Tkačíková 2004 VM, not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1996 VM, not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
Dicranum muehlenbeckii **EN**: 4 (Plášek 1998, Duda 2001)

- Dicranum scoparium*: 1 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 2 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 3 (not. Kubešová 2008, not. Tkačíková 2008); 4 (Pospíšil 1957); 6 (Kašparová 1983 VM, not. Kubešová 2008, not. Tkačíková 2008)
- Dicranum tauricum*: 3 (not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Didymodon fallax*: 4 (Pospíšil 1966)
- Didymodon ferrugineus*: 4 (Pospíšil 1966, Borovička 1974 VM, Plášek 1998)
- Didymodon rigidulus*: 4 (Borovička 1974 VM)
- Dichodontium pellucidum*: 5 (Kubešová 2008 BRNM)
- Diphyscium foliosum* LC-att**: 2 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 3 (Kubešová 2008 BRNM); 4 (Plášek 1998, Tkačíková 2008 VM)
- Encalypta ciliata* LR-nt**: 4 (Pospíšil 1957)
- Encalypta streptocarpa*: 4 (Pospíšil 1957, Kašparová 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
- Fissidens dubius* var. *dubius*: 3 (Plášek 1998); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Kašparová 1974 VM, 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
- Fissidens gracilifolius*: 6 (Kubešová 2008 BRNM)
- Fissidens pusillus* LC-att**: 2 (Kubešová 2009 BRNM); 4 (Pospíšil 1966); 5 (Kubešová 2008 BRNM)
- Fissidens taxifolius*: 2 (not. Kubešová 2009)
- Grimmia hartmanii*: 1 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 2 (Dančák 1996 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1966); 5 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM)
- Grimmia muehlenbeckii*: 1 (Kubešová 2009 BRNM); 6 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM)
- Grimmia pulvinata*: 3 (Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998, Tkačíková 2008 VM)
- Grimmia trichophylla* LR-nt**: 5 (Tkačíková 2004 VM)
- Gymnostomum aeruginosum*: 4 (Pospíšil 1966)
- Hedwigia ciliata*: 1 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 3 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1957, Dančák 1997 VM, Plášek 1998); 5 (Duda 2001, not. Kubešová 2008, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM); 6 (Kašparová 1994 VM, 1996 VM, Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Herzogiella seligeri*: 1 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 6 (Kašparová 1996 VM)
- Heterocladium heteropterum*: 2 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2009 BRNM)
- Homalia trichomanoides*: 1 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 2 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 4 (Pospíšil 1957)
- Homalothecium philippeanum* LC-att**: 4 (Tkačíková 2008 VM)
- Homalothecium sericeum*: 3 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM)
- Homomallium incurvatum*: 1 (Kubešová 2009 BRNM); 2 (Kubešová 2009 BRNM); 3 (Dančák 1996 VM); 4 (Pospíšil 1966)
- Hypnum andoi*: 1 (Kubešová 2009 BRNM)
- Hypnum cupressiforme*: 1 (not. Kubešová 2009); 2 (not. Kubešová 2009); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, not. Tkačíková 2008); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Kašparová 1974 VM, 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1989 VM, 1996 VM, Duda 2001, Kubešová 2008 BRNM, not. Tkačíková 2008)
- Isothecium alopecuroides*: 1 (not. Kubešová 2009); 2 (Dančák 1996 VM, not. Kubešová 2009); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Tkačíková 2008 VM); 5 (Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008); 6 (not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Isothecium myosuroides* LC-att**: 1 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 3 (Tkačíková 2008 VM); 5 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 6 (Kašparová 1989 VM, Duda 2001, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM)
- Leucodon sciuroides*: 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998, Duda 2001)
- Mnium hornum*: 1 (Dančák 2009 BRNM); 5 (Tkačíková 2008 VM); 6 (Kašparová 1989 VM)
- Mnium marginatum*: 4 (Kašparová 1974 VM)
- Mnium stellare*: 3 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1957, Kašparová 1999 VM, Tkačíková 2008 VM); 5 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2004 VM)

- Neckera besseri*: 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Tkačíková 2008 VM); 5 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM)
- Neckera complanata*: 1 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 3 (Plášek 1998, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998, Tkačíková 2008 VM); 5 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2004 VM, not. Kubešová 2008); 6 (not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Neckera crispa*: 1 (not. Kubešová 2009); 2 (Dančák 1996 VM, not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Plášek 1998, Kašparová 1999 VM, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Pospíšil 1966, Duda 2001, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM); 6 (not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Orthothecium intricatum*: 3 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM)
- Orthotrichum anomalum*: 3 (Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1966)
- Paraleucobryum longifolium*: 1 (Kubešová 2009 BRNM); 2 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2009 BRNM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, Kubešová 2008 BRNM, not. Tkačíková 2008); 4 (Pospíšil 1966, Plášek 1998, Kašparová 1999 VM); 5 (Pospíšil 1966, Duda 2001, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008); 6 (Duda 2001, not. Kubešová 2008, not. Tkačíková 2008)
- Plagiomnium affine*: 5 (not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1996 VM)
- Plagiomnium cuspidatum*: 3 (not. Kubešová 2008); 4 (Plášek 1998, Duda 2001)
- Plagiomnium rostratum* LC-att**: 3 (Tkačíková 2004 VM); 4 (Tkačíková 2008 VM)
- Plagiomnium undulatum*: 6 (Kašparová 1989 VM)
- Plagiothecium cavifolium*: 3 (not. Kubešová 2008); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
- Plagiothecium curvifolium*: 1 (not. Kubešová 2009); 5 (not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1989 VM, Duda 2001, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM)
- Plagiothecium denticulatum*: 3 (Kubešová 2008 BRNM); 6 (Kašparová 1996 VM, Kubešová 2008 BRNM)
- Plagiothecium laetum*: 1 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 2 (not. Kubešová 2009); 4 (Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008)
- Plagiothecium nemorale*: 2 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2009 BRNM); 3 (Dančák 1996 VM, Tkačíková 2004 VM); 4 (Duda 2001); 5 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 6 (Tkačíková 2008 VM)
- Plagiothecium succulentum*: 1 (Dančák 2009 BRNM); 4 (Borovička 1974 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001)
- Pleurozium schreberi*: 6 (Kašparová 1983 VM)
- Pogonatum aloides*: 1 (Kubešová 2009 BRNM); 6 (Kubešová 2008 BRNM)
- Pohlia cruda*: 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM)
- Pohlia elongata* LR-nt**: 6 (Kašparová 1996 VM)
- Pohlia nutans*: 1 (not. Kubešová 2009); 3 (Plášek 1998); 4 (Kašparová 1999 VM); 5 (not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1996 VM, Duda 2001, not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Pohlia wahlenbergii*: 3 (Tkačíková 2008 VM)
- Polytrichastrum formosum*: 1 (not. Kubešová 2009); 2 (not. Kubešová 2009); 3 (Tkačíková 2004 VM, not. Kubešová 2008); 4 (Kašparová 1999 VM, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, Tkačíková 2004 VM, not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1983 VM, 1996 VM, Kašpar 2002 VM, not. Kubešová 2008)
- Polytrichum juniperinum*: 1 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM)
- Polytrichum piliferum*: 1 (not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 4 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2008 VM)
- Pseudoleskeella nervosa*: 2 (Kubešová 2009 BRNM); 3 (Plášek 1998); 4 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2008 VM); 5 (Kubešová 2008 BRNM)
- Pterigynandrum filiforme*: 2 (Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM, Kubešová 2008 BRNM); 5 (Tkačíková 2004 VM, not. Kubešová 2008, not. Tkačíková 2008)
- Racomitrium canescens*: 4 (Pospíšil 1957)
- Racomitrium sudeticum*: 6 (Tkačíková 2008 VM)
- Rhizomnium punctatum*: 2 (not. Kubešová 2009); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, not. Kubešová 2008); 4 (Borovička 1969 VM, 1974 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, not. Kubešová 2008); 6 (Kašparová 1989 VM, not. Kubešová 2008, not. Tkačíková 2008)
- Seligeria donniana*: 4 (Pospíšil 1966)

- Seligeria pusilla* VU: 3 (Plášek 1998); 4 (Plášek 1998, Duda 2001)
- Seligeria recurvata*: 2 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2009 BRNM, Tkačíková 2009 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM, Kubešová 2008 BRNM); 4 (Tkačíková 2008 VM)
- Serpoleskea subtilis* LR-nt: 4 (Plášek 1998, Duda 2001)
- Schistidium apocarpum* s.lat.: 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Tkačíková 2004 VM); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Kašparová 1974 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, Tkačíková 2004 VM)
- Schistidium* cf. *lancifolium*: 2 (Kubešová 2009 BRNM); 3 (Kubešová 2008 BRNM); 4 (Tkačíková 2008 VM)
- Schistidium papillosum*: 2 (Dančák 1996 VM)
- Syntrichia ruralis*: 3 (Dančák 1996 VM, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001)
- Taxiphyllum wissgrillii*: 4 (Borovička 1974 VM)
- Tetraphis pellucida*: 1 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2009 BRNM); 2 (not. Kubešová 2009); 6 (Kašparová 1996 VM, not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Thamnobryum alopecurum*: 5 (not. Kubešová 2008, Tkačíková 2008 VM)
- Thuidium abietinum* var. *abietinum*: 4 (Pospíšil 1957, Plášek 1998)
- Thuidium recognitum*: 3 (Tkačíková 2004 VM)
- Thuidium tamariscinum*: 2 (Tkačíková 2009 VM)
- Tortella tortuosa*: 2 (Dančák 1996 VM, not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM); 3 (Dančák 1996 VM, Plášek 1998, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2004 VM, 2008 VM); 4 (Pospíšil 1957, Borovička 1974 VM, Kašparová 1974 VM, 1999 VM, Plášek 1998, Duda 2001, Tkačíková 2008 VM); 5 (Duda 2001, Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM)
- Tortula muralis* var. *aestiva*: 5 (Kubešová 2008 BRNM, Tkačíková 2008 VM); 6 (Kubešová 2008 BRNM)
- Tortula muralis*: 1 (not. Kubešová 2009); 2 (Dančák 1996 VM, not. Kubešová 2009, Tkačíková 2009 VM), 3 (Plášek 1998, Tkačíková 2008 VM); 4 (Pospíšil 1957, Tkačíková 2008 VM); 5 (Pospíšil 1966, Tkačíková 2004 VM); 6 (Tkačíková 2008 VM)
- Tortula subulata*: 4 (Pospíšil 1957, Kašparová 1974 VM)
- Trichostomum tenuirostre* LC-att: 2 (Dančák 1996 VM, Kubešová 2009 BRNM)
- Weissia controversa*: 4 (Plášek 1998)
- Zygodon rupestris* EN: 3 (Kubešová 2008 BRNM)

Komentáře k vybraným nálezům

Dicranum fulvum

Čtyři nové lokality mechu, který u nás roste většinou na stinných silikátových skalách do středních poloh, kde je vyšší vzdušná vlhkost (Franklová 2000, Kučera 2009). V širším okolí najdeme pouze dvě dřívější lokality z Vizovické vrchoviny, kde *D. fulvum* sbírali V. a L. Pospíšilovi v r. 1988 (Franklová 2000).

Fissidens pusillus

Případ mechu, který se na území České republiky vyskytuje roztroušeně (Kučera 2009), ale v tomto regionu jej nacházíme poměrně často. Pozorovali jsme jej na třech ze šesti navštívených lokalit a dále existují herbářové údaje (Halenkov, Hošťálková, Frenštát p. R.), což je ve shodě s jeho častějším výskytem ve vnějších flyšovách Karpatech (Hradílek in Kučera 2009).

Homalothecium philippeanum

Druh typický pro vápencové, stinné nebo polostinné skály, který najdeme zejména ve vápencových oblastech v podhůří a nižších horách. Zde se vyskytuje díky bazickým tmelům v sedimentech, v současnosti na jediné lokalitě (Valova skála). Z minulosti jsou doloženy od Rajnochovic sběry Gogely (Gogela 1907) a Hradílka (PR Sochová, Hradílek 1997).

Isothecium myosuroides

Mech jsme opakovaně našli na čtyřech lokalitách (Tisový, Křížový, Svantovítova skála a Medůvka), což odpovídá poměrně častému výskytu ve zdejší oblasti. Obecně se na území České republiky vyskytuje dosti nerovnoměrně, zpravidla na místech s vysokou vzdušnou vlhkostí (Kučera 2009). Na Vsetínsku jej nalézáme roztroušeně až hojně, na pískovcových výchozech a na pískovcovém podkladu obnaženém sesuvy. Dokladován je od nejnižších poloh (podél Bečvy,

Kladeruby, Choryně, Lhotka nad Bečvou) až do nadmořské výšky ca 1200 m (pískovcové výchozy na vrcholu Čertova Mlýna v Moravskoslezských Beskydech.

Zygodon rupestris

Druh jsme našli na skále, resp. balvanu, což je méně častý typ substrátu. V České republice roste na skále nebo častěji na kmenech stromů (Vondráček 1994, Košnar 2006, Plášek 2006 a Mikulášková 2007). Poblíž byl sbírán Valentinem Pospíšilem 1960 na lokalitě Vsetín, Velká Lhota, mezi Bystřičkou a Valašskou Bystřicí (Vondráček 1994), ze širšího okolí je známý ze tří lokalit (Radhošťská část Moravskoslezských Beskyd a Slezské Beskydy, Plášek 2006).

Závěr

Celkem jsme zaznamenali 136 druhů, z toho 23 játrovek a 113 mechů. Z lokalit již dříve dokladových, nebo publikovaných mechorostů (110 druhů do roku 2001) se nám v letech 2008–2009 podařilo ověřit 73, nově nalézt 24 druhů. Nově nalezeno bylo i několik významnějších druhů, např. *Zygodon rupestris*.

Poděkování

Část práce v terénu, determinace a při zpracování textu byla umožněna výzkumným záměrem MK 00009486201.

Summary

Altogether 136 species of bryophytes were recorded (23 species of liverworts and 113 species of mosses) on the observed localities. One hundred and ten species were reported previously, 73 of them were confirmed to occur on the localities recently. Twenty four species were found newly and never been reported or collected on the localities before. Some noteworthy species were found, e.g. *Zygodon rupestris* etc.

Literatura

- Eliáš M., Kirchner K., Krejčí O. & Požár M. (2002): Geologie. – In: Nekuda V. (ed.), Okres Vsetín: Rožnovsko, Valašskomeziříčsko, Vsetínsko, Hvězdárna Valašské Meziříčí a Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Valašské Meziříčí. [964 pp.]
- Duda J. (2001): Mechorosty maloplošných chráněných území na severní Moravě a ve Slezsku – 6. – Časopis Slezského Muzea v Opavě, ser. A, 50: 247–251.
- Franklová H. (2000): Distribution of the species of *Dicranum* Hedw. (*Musci*, *Dicranaceae*) in the Czech Republic – VI. – Časopis Národního muzea, ř. přír., 169: 53–56.
- Hradílek Z. (1997): Přírodní památka - Skaliska Sochová (Hostýnské vrchy). Botanický inventarizační průzkum. – Ms., 31 pp. [Depon. in: Okresní úřad Kroměříž]
- Košnar J. (2006): *Zygodon rupestris*. – In: Kučera J. (ed.), Zajímavé bryofloristické nálezy VII, Bryonora 37, p. 35.
- Kučera J. (ed.) (2009): Mechorosty České republiky, on-line klíče, popisy a ilustrace. – [Internet]. <http://botanika.bf.jcu.cz/bryoweb/klic> [1.1.2004].
- Kučera J. & Váňa J. (2005): Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). – Příroda 23: 1–104.
- Mikulášková E. (2007): *Zygodon rupestris*. – In: Kučera J. (ed.), Zajímavé bryofloristické nálezy IX, Bryonora 39, p. 54.
- Pavelka J. & Trezner J. (eds) (2001): Příroda Valašska (okres Vsetín). – ČSOP ZO 76/06 Orchidea, Vsetín. [504 pp.]
- Plášek V. (1998): Seznam mechorostů zaznamenaných během jarního bryologicko-lichenologického setkání – Huslenky 1998. – Bryonora 22: 9–12.
- Plášek V. (2006): *Zygodon rupestris*. – In: Kučera J. (ed.), Zajímavé bryofloristické nálezy VIII, Bryonora 38, p. 52.
- Plášek V. & Wierzycholska S. (2005): Mechorosty NPR Pulčín-Hradisko (Javorníky, Česká republika). – Časopis Slezského Muzea v Opavě, ser. A, 54: 215–222.
- Pospíšil V. (1951): *Entodon orthocarpus* Lindb. v Moravských Karpatech. – Československé botanické listy 3: 139–142.

- Pospíšil V. (1952): K rozšíření játrovek v Moravskoslezských Karpatech. – Československé botanické listy 5: 10–12.
- Pospíšil V. (1957): Výspa panonské květeny ve Vsackých horách. – Ochrana přírody 12: 129–135.
- Pospíšil V. (1966): Die Moosflora der Berge Vsetínských vrchů in den nordwestlichen Karpaten. – Časopis Moravského Muzea 51: 169–224.
- Pospíšil V. (1977): Mechorosty přírodní rezervace Smrdutá v Hostýnských horách. – Zprávy Vlastivědného ústavu Olomouc 185: 3–6.
- Vondráček M. (1994): Revize a rozšíření druhů rodů *Ulota* Brid. a *Zygodon* Hook. et Tayl. v České a Slovenské republice (*Orthotrichaceae – Musci*). – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda, 89: 1–26.